

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

**Робоча програма навчальної дисципліни
ІСТОРІЯ ПИСЬМА І СВЯЩЕННИХ КНИГ**

II семестр, 1 рік навчання
Гуманітарний факультет
Кафедра культурології та філософії
03 Гуманітарні науки; 033 Філософія;
Рівень освіти: перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Практична філософія»

Викладач: Якубович Михайло Михайлович, кандидат історичних наук, доцент кафедри
релігієзнавства і теології

mykhaylo.yakubovych@oa.edu.ua

Кредити та кількість годин: 5 ECTS; години: 28 лекційних, 20 практичних та
84 самостійна робота, екзамен.

Статус дисципліни: Цикл професійної підготовки

Мова навчання: Українська

Форма навчання: очна (денна)

I. Опис навчальної дисципліни

Ввести студента-релігієзнавця в проблематику дослідження сакральних текстів, дати комплексні знання про сакральні тексти й мову як об'єкт наукового дослідження і системне і

структуроване явище, підготувати студента-першокурсника до свідомого сприймання інших, наступних предметів релігієзнавчого циклу.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: ознайомити студентів з основними сакральними текстами в історії людства.

Завдання курсу: ознайомити студентів з історією формування сакральних текстів в контексті сучасної релігієзнавчої науки, виробити у студентів навички аналітичного мислення, подати дефініції основних термінів і понять історії письма, виробити навички загального лінгвістичного аналізу мовних явищ, одиниць, опанувати методами та прийомами дослідження текстів, контент-аналізу та ін..

III. Результати навчання

Студент у процесі вивчення дисципліни повинен оволодіти наступними компетенціями.

Знати:

специфіку предмета,

теорію виникнення і розвитку сакральних текстів;

джерела до вивчення історії сакральних текстів;

основні напрямки розвитку сакральних текстів.

Вміти:

самостійно працювати з джерелами;

обирати необхідні методики і технології в дослідженні сакральних текстів;

використовувати методики загальноісторичних досліджень у власних науково теоретичних і практичних розвідках з питань сакральних текстів;

використовувати набуті знання у професійній діяльності;

використовувати методи історіографічних досліджень;

використовувати методи джерелознавчого аналізу.

опанувати падщину провідних українських та зарубіжних дослідників.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

ТЕМА 1. Поняття «віроповчальні тексти». Головні ознаки.

ТЕМА 2. Віроповчальна література зороастризму.

ТЕМА 3. Веди: історія, структура, вивчення.

ТЕМА 4. Тіпітака й віроповчальна література буддизму.

ТЕМА 5. Віроповчальні тексти Далекого Сходу.

ТЕМА 6. Віроповчальна література іудаїзму.

ТЕМА 7. Новий Завіт як сакральний текст християнства.

ТЕМА 8. Апокрифічна традиція християнства. Сабеїзм.

ТЕМА 9. Коран і Сунна як джерела ісламського віровчення.

ТЕМА 10. Віроповчальні тексти джайнізму

ТЕМА 11. Віроповчальні тексти неорелігій.

ТЕМА 12. Сучасна герменевтика сакральних текстів.

V. Порядок оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Контрольні заходи	Вимоги до виду контролю	Оцінювання
Оперування професійною термінологією	Тест Усна відповідь	Чітка та аргументована відповідь на питання	Усна відповідь оцінюється в 5 балів
Знання особливостей інтерпретації сакральних текстів	Самостійна робота	Виконання завдання в повному обсязі	20 б.
МК	Есе	Комплексне тестове оцінювання з завданнями різної складності	40 б.

VI. Рекомендована література

1. Boyce, Mary (1984), Textual Sources for the Study of Zoroastrianism, Manchester UP. 2.

Cantera, Alberto (2015), "Avesta II: Middle Persian Translations", Encyclopedia Iranica, New

York: Encyclopedia Iranica online.

3. Андрій Даниленко. Перші переклади Нового Заповіту новоукраїнською мовою:

4

Антоній Кобилянський проти Пантелеймона Куліша // Режим доступу:

http://www.academia.edu/10235397/Ukrainian_Translations_of_the_New_Testament_Kobylyan_skyj_vs._Kulish_in_Ukrainian_

4. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії XIX — початку XX століття (монографічне дослідження) / Wyzsza Szkola Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbinskiego; НАН України; Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка. — Zielona Gora; Kijow, 1999. — 160 с.

5. Білокінь С. І. Біблії переклади українською мовою // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — Київ : Наукова думка, 2003. — Т. 1 : А — В. — 688 с. : іл.

6. Бовсунівська Т. Традиція «переложень» псалмів Давидових в українській літературі XIX століття // Біблія і культура: Збірник наукових статей. Вип. 3. — Чернівці: Рута, 2001. — С. 117—120.

7. Булыка А. М. Мова виданняу Францыска Скарыны / А. М. Булыка, А. І. Жураўскі, У. М. Свяжынскі. — Мінск : Навука і тэхніка, 1990. — С. 210.

8. Бурій В. Українські переклади Біблії / Валерій Бурій // Шевченків край (Звенигородка). — 1993. — 21 квітня.

9. Володимир Анофійчук. Псалом у творчості Тараса Шевченка та Міхая Емінеску: компаративістичний аспект / «Наш голос», № 214, квітень, 2012 р.

10. Головащенко С. І. Біблієзнавство. Вступний курс: Навч. посібник. — К.: Либідь, 2001. — 496 с.

11. Елизаренкова Т. Я. Слова и вещи в «Ригведе». М.: Вост. лит., 1999. 12. Елизаренкова Т. Я. Язык и стиль ведийских риши. М.: Наука-Вост.лит. 1993. 13. Іларіон. Новий переклад Біблії: Історичний нарис // Віра й культура. — 1962 р. — № 10-11

14. Коран українською в перекладі М. Якубовича (Стамбул, 2018). 15. Коротка історія перекладів Біблії українською мовою / М. Жукалюк, Д. Степовик. — Українське Біблійне Товариство, 2003. — 176 с.

16. Костів К. Нове видання української Біблії // Віра й культура. — 1962 р. — № 12 17. Кулішів переклад Святого Письма / О. Федорук // Сучасна українська богословська термінологія: від історичної традиції до нових концепцій : Матеріали Всеукр. наук. конф. (Львів, 13–15 трав. 1998 р.) / Редкол. : М. Петрович, Г. Наконечна. — Львів : Вид-во Львів. богосл. академії, 1998. — С. 57–70.

18. М. Костенко. Текстологічні особливості протографів новозавітних і старозавітних

- книг в українській перекладацькій традиції: Стаття-доповідь на 6-ту науково-практичну конференцію «Українська писемність та мова в манускриптах і друкарстві», що відбулась в Музеї книги і друкарства України 9.11.2015 р. в День української писемності та мови. 19. Марусик Т. Досі немає адекватного перекладу Біблії українською мовою / Інтерв'ю Л. Герасимчука для Радіо Свобода 23.08.2003[Електронний ресурс] Тарас Марусик // Режим доступу: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/933830.html>. 20. Маслов А. А. Традиция чаньских записей // Классические тексты дзэн. — Ростов н/Д: Феникс, 2004. — 480 с. — ISBN 5-222-05192-7.
21. О. Дзера. Історія українських перекладів Святого Письма // ІНОЗЕМНА ФІЛОЛОГІЯ. 2014. ВИП. 127. Ч. 2. С. 214–222.
22. Огієнко І. Не маємо каменя наріжного. Українські переклади Св. Письма // Рідна мова. — 1934. — Ч. 10. — С. 131–138.
23. Переклади Біблії на українську мову за нового часу / Митр. Іларіон // Віра і культура. — 1958. — Ч. 1 (61). — С. 1–6.
24. Переклади з Євангелії / Ю. Липа // Рідна мова. — 1936. — Ч. 11. — С. 505–508.
25. Поетичні переклади П. О. Куліша Св. Письма / М. Сагарда // Українська перекладознавча думка 1920-х – початку 1930-х років / За ред. Л. М. Черноватого та В. І. Карабана. — Вінниця : Нова Книга, 2001. — С. 55–65.
26. Псалтир. Переклад новою українською літературною мовою П. С. Морачевського (1865) / НАН України, Укр. ком. славістів, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису, Ін-т укр. мови ; підгот. до вид. Л. А. Гнатенко ; [дослідж. Л. А. Гнатенко, В. В. Німчука ; відп. ред. Л. А. Дубровіна]. — Київ: НБУВ, 2015. — 200 с. : 1 арк. портр. — (Пам'ятки української мови. Серія канонічної літератури). — ISBN 9978-966-02-7487-7
27. Спільні риси українського перекладу Біблії 1903 р. та мови творів І. Франка: лексика високого стилю / Т. Мороз // Дослідження з лексикології і граматики української мови : Збірник наук. праць / За ред. І. Поповського. — Дніпропетровський нац. ун-т ім. Олеся Гончара, 2012.
28. Українські переклади Святого Письма / В. Німчук // Das Ukrainische als Kirchensprache (Українська мова в церквах). — Slavische Sprachgeschichte / Herausgegeben von Michael Moser. — Wien, 2005. — Band 1. — S. 15–64.
29. Чебунин А. В. Китайский буддийский канон // История проникновения и становления буддизма в Китае: [монография]. — Улан-Удэ: Изд.-полигр. комплекс ФГОУ ВПО ВСГАКИ, 2009. — 278 с. — ISBN 978-5-89610-144-4.
30. Шарыгин Г. В. Об основных проблемах изучения истории раннего буддизма и

канонического собрания текстов раннего буддизма // Гуманитарные научные исследования. — Октябрь, 2012.

31. Юрій Мороз. Релігієзнавчий аналіз біблійних перекладів і конфесійна біблеїстика // Релігія та Соціум. — 2014. — № 1-2 (13-14).

VIII. Політики курсу

Відвідування

Курс є обов'язковим для відвідування. Перездача пропущених семінарських занять, контрольної роботи, екзамену можлива при дозволі з деканату Гуманітарного факультету.

Дотримання термінів виконання завдань

Завдання виконуються відповідно до затвердженого навчального розкладу.

Особливості вивчення навчальної дисципліни за допомогою технологій дистанційного навчання

Дистанційно лекційний курс читається у системі Google Meet. Семінарські заняття, контрольна робота, екзамен проводяться як групові заняття у системі Google Meet. Методичні матеріали завантажені у системі Moodle, доступ до яких матимуть усі студенти, які прослуховують курсу. Ключова література курсу наявна у системі LitPro. Присутність студентів онлайн так само є необхідною умовою для проходження курсу, як і дотримання усіх політик курсу.

Дотримання принципів доброчесності

Викладач та слухач цього курсу, як очікується, повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності університету. Будь-яка робота, подана студентом протягом курсу, має бути власною роботою студента. Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів. Якщо буде виявлено ознаки плагіату або іншої недобросовісної академічної поведінки то студент буде позбавлений можливості отримати передбачені бали за завдання. Не публікувати у відкритому доступі відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Під час фінальних видів контролю необхідно працювати самостійно. Не дозволяється говорити або обговорювати, а також не можна копіювати документи, а також використовувати електронні засоби отримання інформації. Будь-яка спільна поведінка під час виконання контрольних завдань призведе до втрати балів.

[У випадку вибіркового дисциплін, під час реєстрації на цей курс Ви погодились виконувати пункти Кодексу академічної доброчесності університету]

